

(projekt)

Uchwała Nr
Rady Miasta Pruszkowa
z dnia2025 r.
w sprawie nadania nazwy ulicy

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940) uchwała się, co następuje:

§1. 1. Ulicy bez nazwy położonej w Pruszkowie na działkach ewidencyjnych nr: 39/1, 39/3, 39/7, obręb 07 i na działce ewidencyjnej nr 194/21, obręb 06, nadaje się nazwę: **Jana Heweliusza**.

2. Położenie i przebieg ulicy, o której mowa w ust. 1, określa mapa stanowiąca załącznik do uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Pruszkowa.

§3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Przewodniczący
Rady Miasta Pruszkowa

Karol Chlebiński

GŁÓWNY SPECJALISTA
ds. LEGISLACJI

Justyna Marcinkowska

ZASTĘPCA NACZELNIKA
Wydziału Planowania Przestrzennego

Lidia Michberger

Urszula Łysoń
Łysoń
radca prawny
WA-13167

Uzasadnienie

do uchwały Rady Miasta Pruszkowa w sprawie nadania nazwy ulicy

Do Urzędu Miasta Pruszkowa wpłynął wniosek o ustalenie numerów porządkowych od ulicy bez nadanej nazwy dla siedmiu budynków mieszkalnych jednorodzinnych dwulokalowych w zabudowie szeregowej.

Propozycja nazwy ulicy to: **Jana Heweliusza**.

Jan Heweliusz ur. 28 stycznia 1611 w Gdańsku, zm. 28 stycznia 1687 w Gdańsku, niemieckojęzyczny naukowiec i przedsiębiorca pochodzący z polskiego Gdańska, astronom, matematyk i konstruktor urządzeń badawczych. Jeden z najwybitniejszych przedstawicieli świata nauki XVII wieku. Z astronomią zapoznał go Piotr Krüger, jeden z najwybitniejszych matematyków gdańskich, znany astronom, profesor Gimnazjum Akademickiego. Studia prawnicze i ekonomiczne Heweliusz odbył w Lejdzie. W latach 1631-1634 podróżował po Anglii i Francji. Poznał wtedy wielu uczonych, z którymi w późniejszym okresie prowadził korespondencję naukową. Udzielał się w radzie miejskiej. Mając czterdzieści lat, został dożywotnim rajcą Gdańska. Równoległe cały czas zajmował się astronomią. Po roku 1650 stworzył obserwatorium na dachach swoich trzech kamienic przy ul. Korzennej, budując na nich taras o wymiarach około 14 na 7 metrów. Zgromadził w nim tyle instrumentów, że wkrótce zaślęno ono jako jedno z najlepiej wyposażonych w Europie. Odwiedzali je uczeni oraz królowie – Jan Kazimierz i Jan III Sobieski. Temu ostatniemu, z okazji elekcji, Heweliusz wysłał wyhodowane przez siebie cytryny.

Jako świetny konstruktor, astronom zazwyczaj sam budował swoje instrumenty astronomiczne i ozdabiał je, a do lunet sam szlifował soczewki. Liczne kwadranty, sekstanty i oktanty do pomiarów kątowych były bardzo precyzyjnie przez niego wykonane, co budziło podziw i czasem niedowierzenie wśród astronomów.

W maju 1679 roku przybył do Gdańska sławny Edmond Halley, członek Królewskiego Towarzystwa Astronomicznego, do którego należał również Jan Heweliusz, aby zweryfikować dokładność przyrządów Heweliusza. Astronomowie wspólnie prowadzili obserwacje przy użyciu różnych instrumentów, a ich wyniki wykazały taką samą precyzję pomiarów. Heweliusz zaliczył wizytę Halleya do najszcześniejszych wydarzeń swojego życia.

Jan Heweliusz był niezwykle pracowitym i dokładnym obserwatorem, wykonał aż kilkadziesiąt tysięcy obserwacji różnych ciał niebieskich. Ich wyniki wydał w kilkunastu księgach, m.in. „Selenographie”, która drobiazgowo opisywała powierzchnię Księżyca czy „Machina coelestis”, jedno z najważniejszych podręczników o wszechświecie w historii ludzkości.

W 1683 roku, dla uczczenia zwycięstwa wojsk polskich Sobieskiego pod Wiedniem, Heweliusz nadał nowo opisanej konstelacji nazwę Tarcza Sobieskiego. Pozostałe gwiazdozbiory nazwane przez Heweliusza to: Jaszczurka, Lisek, Mały Lew, Psy Gończe, Ryś i Sekstans. Zostały one w XX wieku zatwierdzone przez Międzynarodową Unię Astronomiczną i są po dziś dzień w użyciu.

Biorąc pod uwagę osiągnięcia naukowe Jana Heweliusza zasadne jest upamiętnienie tak wybitnej postaci.

Ulica, której nadaje się nazwę, usytuowana jest na działkach ewidencyjnych nr: 39/1, 39/3, 39/7, obręb 07 i na działce ewidencyjnej nr 194/21, obręb 06, które stanowią własność Gminy Miasta Pruszków.

Mając na uwadze powyższe, podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni zasadne.

GLÓWNY SPECJALISTA

M. Bień
Magdalena Bień

ZASTĘPCA NACZELNIKA
Wydziału Planowania Przestrzennego

Lidia Miśberger

Zup. Prezydenta Miasta
ZASTĘPCA PREZYDENTA
MIASTA PRUSZKOWA

Michał Landowski